KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

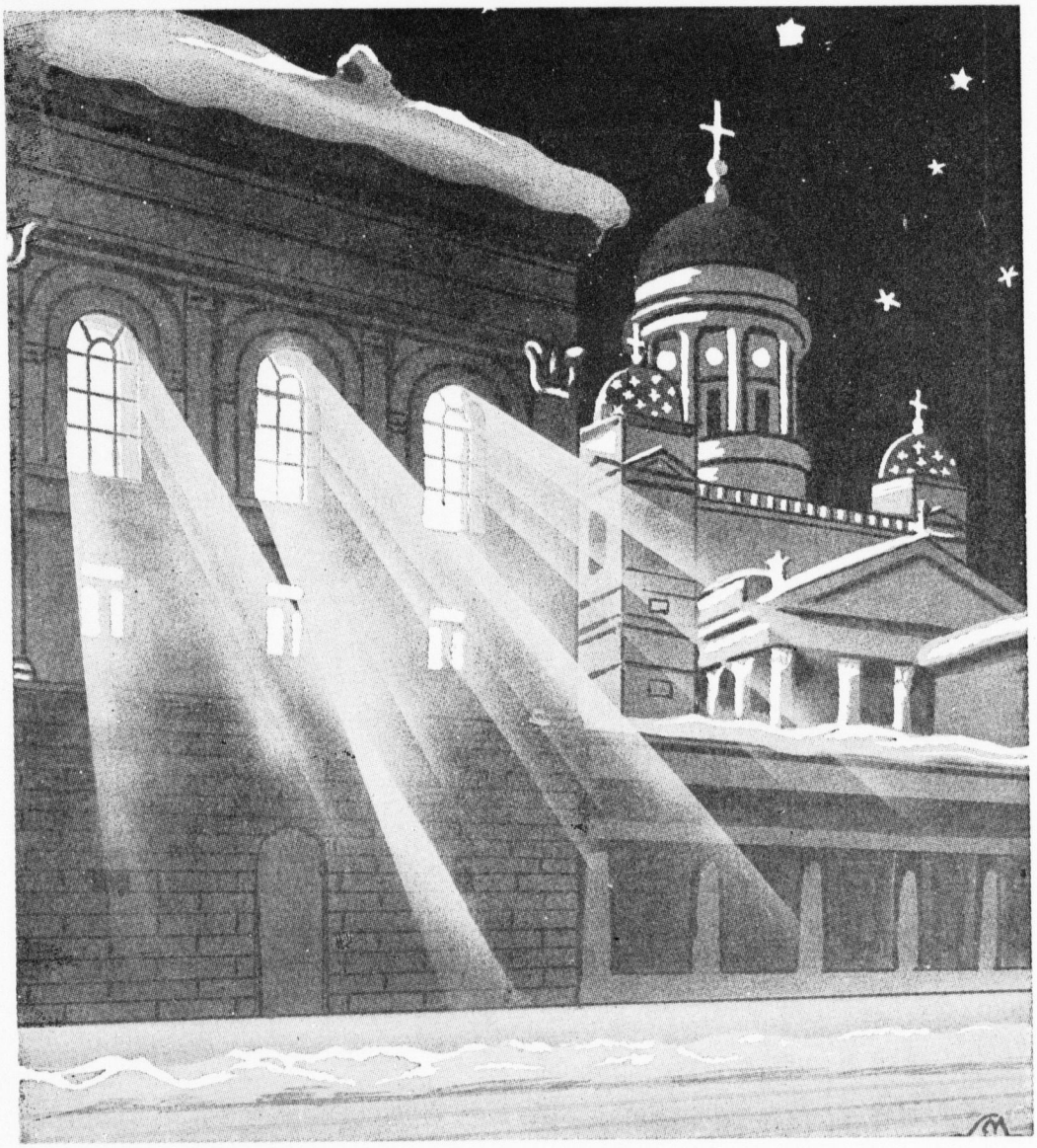

Joulukirkko - Julkyrkan

JOULUKUU
DECEMBER

N:o 12 - 1957

KÄYTTÄKÄÄ ONNITTELUADRESSEJA

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21 × 27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

JOULUKUU | 62. VUOSIKERTA | N:o 12 · 1957

Helmikuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset, kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen tammikuun 1 päivää

JOULU – USKON JUHLA

Tutussa jouluvirressä ovat mm. sanat: — — vaan vahvista ain uskossa». Nämä sanat ovat jouluvirren sepittäjän Martti Lutherin rukousta. Siinä hän pyytää uskon vahvistusta tajutakseen joulun salaisuuden ja voidakseen ottaa joulun oikein vastaan. Lutherin mielestä joulu on niin suuri salaisuus, että se voidaan omistaa, ei ihmisjärjellä eikä ymmärryksellä, vaan uskolla. Jokainen joulua vastaanottava kristitty anokoon itselleen uskon vahvistusta.

Eräässä toisessa yhteydessä Luther on huomauttanut, että on olemassa kahdenlaista uskoa. Toinen on »inhimillistä», toinen »jumalallista» uskoa. Edellinen kuuntelee kyllä Jumalan sanaa, mutta pitää sitä ihmisen sanana, jota on kuunneltava julistajan tähden. Jumalallinen usko on Pyhän Hengen vaikuttamaa uskoa, joka luottaa Jumalan sanaan sen itsensä tähden. Ihmisen välittämänäkin Jumalan sana on Herran puhetta, jota on toteltava.

Jouluevankeliumissa kerrotaan, kuinka paimenet enkelin sanoman kuultuaan päättivät: »Menkäämme nyt Betlehemiin katsomaan sitä, mikä on tapahtunut ja minkä Herra meille ilmoitti». Huomattakoon, että enkelin ilmoitus oli paimenille Herran puhetta. He sanoivat: »Minkä Herra meille ilmoitti». He eivät puhuneet mitään enkelin ilmoituksesta. Enkeli oli vain välittämässä Jumalan puheen, jota oli toteltava ja mentävä Betlehemiin.

Mitä paimenet Betlehemistä löysivät? Mitättömän tallin, jonka seimessä lepäsi vastasyntynyt pienokainen. Lapsi oli halpa-arvoisen nuoren parin esikoinen. Ympäristö oli köyhää ja lohdutonta. Ei ollut sitä hoitoa ja huolenpitoa, mitä lasta synnyttävä äiti pienokaisineen saa osakseen. Betlehemin ensimmäisessä joulussa ei ollut myöskään sitä juhlavuutta, valoa ja riemua, joka liittyy meidän joulunviettoomme. Mutta kaikesta huolimatta Betlehemin tallissa vietettiin aitoa joulua: siellä oli seimen lapsi Jeesus. Hänet paimenet tunnustivat Herraksi ja Kristukseksi. He olivat totelleet Herran ilmoitusta. He olivat uskoneet eivätkä olleet uskossaan joutuneet häpeään.

Joulun salaisuus ja loukkauksen aihe monelle on tämä: Jumala on tullut ihmiseksi, ottanut orjan muodon ja astunut alas kirkkauden asunnoista meidän hätäämme ja tuskaamme. Tätä salaisuutta ei ihmisjärki tajua. Sen »ymmärtää» vain usko. Ilman uskoa ei ole joulua, on vain sen ulkonaiset puitteet. Oikean joulun saadaksemme on todella syytä pyytää uskoa ja uskon vahvistusta.

Varmaan me tänäkin jouluna toivomme itsellemme, omaisillemme ja ystävillemme jouluiloa ja joulurauhaa. Ne annetaan meille, ei joulun menojen, lahjojen eikä edes joulutunnelman mukana, vaan sen uskon mukana, joka jouluevankeliumin mukaisesti näkee seimessä makaavassa lapsessa meidän Herramme ja Vapahtajamme.

Kun me tänä jouluna taas veisaamme jouluvirttämme, niin pysähtykäämme ajattelemaan erityisesti sitä säkeistöä, jossa me rukoilemme joulun Vapahtajaa vahvistamaan meidän heikkoa uskoamme.

Ah Herrani, mun Jeesuksein,
Tee asunnokses sydämein.
Mua älä hylkää tuskassa,
Vaan vahvista ain uskossa.

Olavi Lähteenmäki

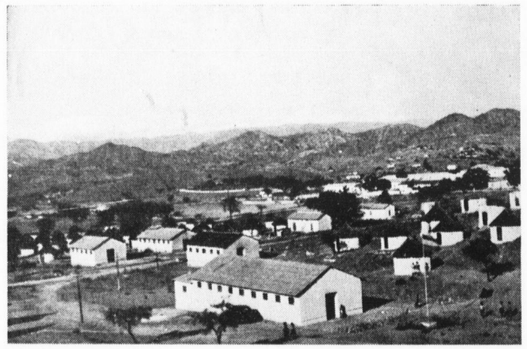

Keren

Oppilaat, taustanaan heidän asuntomajansa

Ensimmäinen kuusijuhla Kerenin kuurojenkoulussa

Afrikan äkkinäinen iltarusko ja hämärä laskeutui Kerenin yli kun yhdessä lasten kanssa menimme koulun kuusijuhlaan. Kuusi oli vain eräs sypressilaji, mutta kaunis sekin oli kynttilöineen, kotitekoisine tähtineen ja kukkineen.

Juhla vietettiin poikien makuuhuoneessa, josta kaikki vuoteet oli kannettu ulos pihalle. Joulupuu oli keskellä ja sen ympärillä leikittiin tonttuleikki.

Aloitimme virrellä, jonka keittäjän, Abrahetin iso perhe, lähetyksen kansakoulun opettajat ja ystävämme kreikkalainen leskirouva Dimandulla (timantti) virittivät. Sitten luki Amamiel, tärkeänä tehtävästään jouluevankeliumin Luuk. 2 luvusta. Hän on kuuroutunut 5-vuotiaana, joten puhuu hyvin, vaikka on umpikuuro nyt. Kun sitten kaikki lapseni olivat kokoontuneet ympärilleni, näytin heille kuvia Jeesuksen syntymisestä, viitoin ja puhuin siitä. Jeesuslapsen läheisyyden, Hänen siunauksensa tunsimme yllämme. Pikku Asru katseli suurin, ihmettelevin silmin, isommat lapset valtasi juhlallinen hiljaisuus. Kun näytin kuvaa enkelparvesta joka ylisti Jumalaa, oli kuin olisimme aavistaneet hiukan enkelkuoron kiitosvirrestä, kun Taivaan ja maan kuningas tuli pieneksi köyhäksi lapseksi, pelastaakseen meidät. Jotain samantapaista koimme myös adventtisunnuntai-iltana, kun sytytimme ensimmäisen joulukynttilän ja rukoilimme, että Jeesus valmistaisi sydämemme vastaanottamaan Häntä. — Olemme totisesti kokeneet esirukoustenne voimaa. Jumalan Henki tekee työtä silloin, kun itse emme kykene mihinkään.

Joululaulun ja teenjuonnin jälkeen tuli sitten kolme joulutonttua ottamaan meidät mukaan tonttuleikkiin. Kun tonttujen vaari sitten tuli säkkineen, oli riemu ylimmillään, vaikka pienimmät eivät oikein ymmärtäneet että paketit oli avattava myös. Jokainen sai makeispussin, jossa oli taateleita, pähkinöitä, karamellejä, keksejä ja mandariini. Tytöt saivat huivin ja esiliinan, pojat trikoopaidan ja koulukynän. Sitäpaitsi oli yhteinen ystävämme leskirouva Dimandulla ommellut kaikille liivin kirjavine reunoineen. Siitä olivat kaikki ylpeitä. Se pannaan paidan päälle kirkkoon sunnuntaisin, silloin tuntevat olevansa erikoisen hienoja. Rva Dimandullan ahkerat sormet ovat ommelleet monia muitakin hyödyllisiä vaatekappaleita lapsillemme. Hän oli 80-vuotiaan äitinsä kanssa yksi kutsuvieraistamme. Iso Lette oli neulonut ensimmäisen jumpperinsa pumpulilangasta, se oli yllä juhlassa. Pojatkin ovat kovasti pyytäneet saada neuloa sellaisia itselleen. Kun ei meillä ole puutöiden opettajaa, saanevat ne tehdä sellaiset. Täällä miehet useimmiten istuvat ompelukoneen ääressä, heitä näkee usein kauppojen ovien edessä ompelemassa.

Kun yhdessä luimme loppurukouksen ja kiitimme Jumalaa, kaikkien hyvien lahjojen antajaa, muistimme myös teitä, ystäviämme kaukana vuorten ja merien takana. Kiitokseni myös teille kaikille.

Herramme valmistetuissa teoissa siunaamaa uutta vuotta sekä teille että koululleemme, rukoilemme.

Lähinnä Jumalan sanomatonta lahjaa, tänä vuonna on suurin lahjamme koulumme valmistuminen. Nyt vuoden viimeisestä päivästä ehkä kymmenen päivän perästä olemme muuttaneet sinne, sikäli kun aitaus on valmis. 14. 1. olen kutsunut oppilaat jälleen aloittamaan koulua. 2 heistä on siellä jo auttamassa, muuttovalmistuksissa ja pihan siivoamisessa. He eivät millään olisi tahtoneet mennä kotiin, vaikka sinne on vain 5—6 tunnin kävelymatka. Lette pelkäsi hyeenoita matkalla. Hän jo näki unta, että ne hyökkäsivät hänen päälleen. Euop sanoi, että on usein nälkä, kun apinat varastavat viljaa ja maapähkinöitä. Viikon saivat olla kotona, nyt he jo palasivat, muut vasta kahden viikon kuluttua.

Varmaan tahdotte yhtyä kanssamme rukoilemaan, että uusi koulumme ja kotimme olisi Jumalan asuinsija, jossa Hänen hyvä tahtonsa saisi tapahtua ja lapsemme löytää Vapahtajansa.

Lähettinne Elsie Roos

Lähettimme osoite on:

Miss Elsie Roos
Swedish Mission
Keren Eritrea
E. Africa

Ryhmäkuva oppilaista ja vieraista

ALMANAKAN HISTORIAA

Miltähän elämä tuntuisikaan ilman almanakkaa! Tätä seikkaa emme yleensä tule ajatelleeksi, koska elämme kiinteästi nykyhetkessä ja sen suomissa monissa mukavuuksissa.

Viisikymmentä vuotta sitten oli almanakka monessa pienasumuksessa kunniapaikalla piirongin päällä. Ja isoisissa taloissa säilytettiin se tavallisesti isännän pöydän laatikossa, ettei se joutuisi tietymättömiin. Siitä pidettiin melko tarkkaa huolta; olihan se miltei ainoa kirjanen koko talossa. Sitä paitsi pitkämatkaisen kylän puodissa ei useinkaan ollut enää niitä varsinkin vuoden loppupuolella.

Entäs nykyään. Niin, miltei jokaisella, vieläpä koululaisillakin, on taskussaan oma almanakka. Eikäpä ole yhtään hätää sen hukkaantumisesta, sillä kaupoissa on aina varalla niitä ja vieläpä läpi vuoden. Joka syksy odotamme uutta almanakkaa. Ja kun se ilmestyy, niin kuinkas moneen kertaan avaamme ja silmäilemme sitä. Ja sitä katsomme katsomistaan. Eikä siihen koskaan kyllästy, sillä se on varattu meitä jokaista varten. Se myös helpottaa muistiamme; emmehän muuten jaksa tarkalleen muistaa, milloin tai minä päivänä on joulu, pääsiäinen, juhannus, ystävämme nimi- ja merkkipäivä, maksupäivämme, kirjan vienti lainakirjastoon jne. Siinä on myös matemaattisen tarkat tiedot kuun ilmestymisestä, tulevista auringon- ja kuunpimennyksistä, tähtien liikunnoista, talvi- ja kesäpäivän seisauksista, kevät- ja syyspäivän tasauksista ym. Se on todellakin mielenkiintoinen luettava.

Tänä vuonna tuli kuluneeksi 350 vuotta siitä, kun ensimmäinen almanakka ilmestyi. Kun seuraa sen syntyhistoriaa, tulee vähän ihmetelleeksi sitä, että se on ilmestynyt meillä verrattain myöhään, sillä maailmassa on ollut ajat sitten almanakkoja ja kalentereita. Ensimmäiset almanakat ovat olleet käytännössä Kiinassa jo 3000 vuotta ennen Kristusta. Samoin juliaaninen kalenteri Roomassa ennen Kr. Eurooppaan ne ilmestyivät vasta keskiajalla ja käsin tekstattuina. Mutta ne harvinaisuuden vuoksi säilytettiin vain kirjastoissa eikä yksityisillä kansalaisilla ollutkaan niitä. Siihen aikaan kirjapainotaito ei ollut vielä tunnettu. Vasta v. 1500 painetut almanakat tulivat yleiseen käyttöön. Meillä Suomessa Agricolan Rukouskirjassa v. 1544 oli jonkinlainen almanakka.

Almanakan varsinaisena luojana pidetään Sigfrid Aronius Forsiusta. Hän syntyi vanhassa Helsingissämme v. 1550 jälkeen ja kävi oppikoulut Turussa sekä Ruotsissa. Lahjakkuutensa ansiosta hän saavutti suuret oppiarvot. Vuosina 1599—1601 hän palveli sotapappina Kaarle-herttuan joukoissa ja myöhemmin herttuan hovisaarnaajana Tukholmassa. Herttuan suosio auttoi häntä tutkimustehtäviin Lapissa, hän kun oli tunnettu matemaattisista ja tähtitieteellisistä lahjoistaan. Tämän jälkeen hän oli toiminut kirkkoherrana Suomessa sekä Ruotsissa ja myös Upsalan yliopiston professorina. Näinä professorivuosina Forsius julkaisi ensimmäisen Ruotsi-Suomen almanakan tietenkin ruotsinkielellä. Sata vuotta myöhemmin eli v. 1607 ilmestyi ensimmäinen suomenkielinen almanakka Turun yliopiston prof. Tammelinin toimesta.

Prof. Forsiuksen elämässä on ollut paljon vastoinkäymistä ja kärsimystä, joka usein on uranuurtajan kohtalona. Vieläpä vankeutta hän oli saanut kärsiä syyttömästi. Nämä vastoinkäymiset johtuivat toisten kateudesta ja ahdasmielisyydestä. V. 1600-luvulla pidettiin tähtien tutkimista »jumalattomuutena». Forsius erotettiin kaikista viroista, minkä johdosta hän joutui suureen köyhyyteen asuen kurjassa hökkelissä Tukholman esikaupungissa. Jalo kreivi Sten Eerikinpoika Leijonhufvud pelasti hänet tästä kurjuudesta toimittaen hänet pienen Tammisaaren kirkkoherraksi. Siellä hän eli kuolemaansa asti v. 1624.

Laina Vainola

Kotiseutumuseo Kodisjoelle

yhden miehen harrastuksen tuloksena

Kodisjoen kirkonkylän halki taivaltava ohikulkija pysähtyy usein ihmettelemään kirkon vieressä sijaitsevan vanhan viljamakasiinin seinustalla seisovaa vanhaa puusta veistettyä vaivaisukkoa, jonka tarinaan liittyy moniaita kertomuksia ja jonka sylissä olevaan lippaaseen on jokaisen ohikulkijan pudotettava kolikkonsa. Tämä vaivaisukko on saanut seistä siinä jo vuosikymmenet kaikessa rauhassa, lukuunottamatta jonkun vieraan ohikulkijan tuijottavaa katsetta. Vaivaisukon vartioima tyhjillään oleva viljamakasiini tullaan nyt lähiaikoina muuttamaan kotiseutumuseoksi. Tämän museohankkeen taakse liittyy myös omalaatuinen tarina miehestä, joka 45 vuoden ajan on pelkästä harrastuksesta kerännyt yli 500 erilaista museoesinettä, ja jotka nyt tullaan asettamaan vaivaisukon vartioimaan kunnan tarkoitukseensa lahjoittamaan viljamakasiiniin. Tämä mies on maanviljelijä Erik Iso-Ettala.

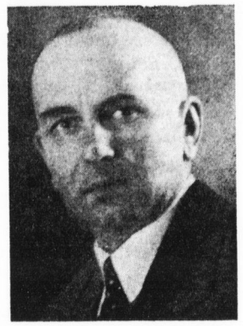

Maanviljelijä Erik Iso-Ettala, joka syntymästään saakka on ollut puhe- ja kuulovikainen, on viettänyt koko pitkän elämänuransa vapaahetket tämän erikoisharrastuksensa parissa.

TOIVOTAMME KAIKILLE YSTÄVILLEMME HYVÄÄ

Glad Jul och Ett Lyckligt Nytt År 1958

AHOLAHTI:
Partanen, Juho ja Tyyne

ALHOJÄRVI:
Ruukki, Aino, Emil ja lapset

ASIKKALA:
Tiirikka, Teuvo

BERGÖ:
Nygård, Runar

BJÖCKKÄBY:
Nabb, Åke

GRÖNDAL:
Kurman, Selma

ESBO:
Grönroos, Aug.

HANKASALMI:
Kokko, Hanna ja Eino

HANKO - HANGÖ:
Berg, Birgitta
Holmström, Albert
Holmström, Ester
Saarinen, Jarmo
Sjöstrand, Alli

HAUKIPUDAS:
Anttila, Terttu
Kauhava, Paula
Ojala, Raimo
Ojala, Veikko
Timonen, Marge
Timonen, Yrjö
Ukkola, Alma ja Jaakko
Ukkola, Pauli

HELSINKI:
Ahlbäck, Hilja & Börje
Blomster, Anna
Elovaara, Mandi
Enroos, John
Färdig, Lyyli & Emil
Hagström, Saima
Heikel, Sigyn
Jokelainen, Anni
Jussila, Helvi ja Väinö
Kallio, Kersti
Kanerva, Astrid ja Toivo
Lehtimäki, J. F.
Malmila, Eeva
Miettinen, Saara & Paul
Månsson, Ellen & Sigurd
Mäkilä, Asser
Pitkänen, Katri ja Rurik
Rantanen, Elfriede ja Väinö
Reinikka, Aili, Leila ja Kauko
Rikström, Ulla, Barbro & Torsten
Sedler, Mirjam
Seppänen, Juhani
Tolpo, Heevi ja Arvi
Tolsa, V. perh.
Vainola, Laina
Winsten, Paul

HERRALA:
Lehtonen, Hilja
Lehtonen, Huvi perh.

HIEKKAHARJU:
Waljus, Alma

HOLLOLA:
Nummela, Erkki perh.

HUITTINEN:
Alkuheimo, Oskar

HÄIJÄÄ:
Nummi, Erkki

HÄMEENLINNA:
Kallio, Jaakko perh.
Kivisoja, Juho
Korpilähde, Ulla
Leinonen, Vilho perh.
Paakkala, Leena
Sievänen, Lilja
Vainio, Raija
Valtonen, Ilmari perh.
Virtanen, Jorma

IMATRANKOSKI:
Haaparanta, Pentti perh.
Kaarniemi, Tapio
Kontkanen, Matti
Laapio, Hilkka
Lapakko, Leena
Pohjalainen, Aila
Suokas, Osmo

JALASJÄRVI:
Kortesaari, Vilho perh.

JUVA:
Kettunen, Sanni ja Tauno

JYVÄSKYLÄ:
Andersin, Elli
Haarala, Veikko
Hummelin, Erkki
Huttunen, Aino
Huttunen, Tyyne
Hämäläinen, Arvo
Jokilampi, Elvi
Järvinen, Tyyni
Karppinen, Fanny ja Yrjö
Kaunisoja, Josefiina
Korhonen, Kaisu, Pentti ja Tapani
Kuukkanen, Elin
Kuukkanen, Lahja
Lahtinen, Martta
Laitinen, Aino
Lapinmäki, Elli
Närhi, Elsa
Oinonen, Sofia
Paksujalka, Sandra ja Mikko
Rahkonen, Väinö perh.
Rantalainen, Ida
Ratavaara, Eeva, Jorma, Eeva-Liisa ja Jouni
Remes, Maria
Salonen, Soile
Sirola, Mary
Suonpää, Teuvo
Toppila, Anna ja Lauri
Vasama, Saimi ja Yrjö

JÄMSÄNKOSKI:
Jokinen, Matti

JÄRVELÄ:
Laitikas, Sulo perh.

KARHULA:
Paavilainen, Katri ja Simo

KARKKU:
Santala, Lempi ja Juho
Tirkkonen, Tapio

KAUKAS:
Vepsä, Nanni ja Taisto

KELLARPELTO:
Ratavaara, Ida

KEMIJÄRVI
Karjalainen, Reijo

KIIKKA:
Ritala, Fanny
Ritala, Ida

KOUVOLA:
KARJALAN KUUROT r.y.

KINTAUS:
Lehtola, Anja ja Antero

KOLKONTAIPALE:
Poutanen, Elna

KUIKKA:
Johansson, Erkki

KURENPOLVI:
Säisä, Hanna ja Pauliina

KUTALA:
Hisso, Yrjö

KUOPIO:
Eskelinen, Pertti
Holopainen, Aarne perh.
Kauppinen, Esa
Laaksonen, Jussi perh.
Luukkonen, Paavo perh.
Oksman, Toivo perh.
Pelli, Väinö perh.
Sohlström, Alina ja Åke

KÖKLAX:
Engman, Åke
Sandblom, Edith & Hj.

KÖRSNÄS:
Häggrund, Arnold

LAHTI:
Auvinen, Sandra ja David
Happonen, Eukari perh.
Heino, Veikko perh.
Isotupa, Viljo perh.
Kaplas, Tauno perh.
Koskinen, Veikko perh.
Kyöperi, Ester
Lillunen, Teuvo perh.
Olkkola, Terttu
Olkkonen, Tuovi
Paajanen, Kalevi perh.
Pohjolainen, Eero perh.
Puolakka, Fredrika
Remmi, Kosti perh.
Rosti, Kauko
Sulkanen, Reino perh.
Torkkeli, Veera perh.

LAIHIA:
Eskola, Mikael
Rauhala, Arvi

LAPPEE:
Jäkälä, Antti
Nurminen, Maria

LAPPEENRANTA:
LAPPEENRANNAN KUUROJENYHDISTYS r.y.
Kirvesmies, Viljo
Pöllänen, Kaarina

LAPUA:
Isometsä, Suoma
Mäkelä, Sulo
Soini, Jooseppi perh.
Turja, Matti perh.
Välimäki, Jouko

LAUKAA:
Hytönen, Martta
Korhonen, Elsa, Toivo, Irma ja Pertti

LAURITSALA:
Hartikainen, Aino ja Juho
Pajunen, Heikki perh.
Vättö, Sohvi

LOKALAHTI:
Forss, Yrjö perh.

MESSUKYLÄ:
Nurmimäki, Tyyne ja Martti

MÄKI-MUHOLA:
Korhonen, Maire, Eino ja Esa

JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA 1958

önska vi alla våra vänner och ödeskamrater

NAANTALI:
Paju, Eero

NAISTENMATKA:
Kaurela, V. perh.
Mäkelä, Ethel ja Kauko

NUMMI:
Lappalainen, Ilmari perh.
Räisänen, Nanna
Tuominen, Aarne

NURMIJÄRVI:
Salonen, Vilho

OKEROINEN:
Leikas, Pauli perh.

ORIMATTILA:
Ylinen-Luopa, Feelix

OULU:
Heikkilä, Voitto perh.
Helanen, Eero ja Elina
Hiltunen, Iida
Korhonen, Heikki perh.
Korpela, Saara ja Elli
Knuutinen, Onni perh.
Kynkäänniemi, Kaarlo perh.
Leipälä, Vilho perh.
Mikkonen, Kusti ja Tuovi
Nurkkala, Hilja ja Aug.
Ström, Boris perh.
Tyyniaho, Klaara ja Sulo

OULUJOKI:
Isola, Unto
Tammi, Aimo perh.

PANTTILA:
Koivusaari, Selmi ja Urho

PARAINEN:
Eiso, Aksel

PERÄSEINÄJOKI:
Ojaniemi, Elin
Saunamäki, Seija ja Matti

PIHTIPUDAS:
Hämäläinen, Lauri

PORI:
Eliasson, Rauha ja Artturi
Granholm, Matti perh.
Juhola, Joosef perh.
Jussila, Arvo perh.
Lankonen, Kerttu ja Martti
Lankonen, Lempi ja Uuno
Niinisalo, Eila
Norjajoki, Ina
Vainio, Rosa
Väätänen, Olga

PUTIKKO:
Makkonen, Elli

RAHKOLA:
Hirvi, Eira
Salokorpi, Liisa

RIIHIMÄKI:
Hakala, Eeva
Klem, Eero
Kuusela, Hilja
Laine, Anneli
Lassila, Maria
Lehtolainen, Aili
Murto, Eino perh.
Rajamäki, Toivo
Rautanen, Ilmari perh.
Salli, Martti

ROVANIEMI:
Pallari, Antero, Irja ja Liisa
Pirttijärvi, Auli

RUOKOLAHTI:
Kalpio, Eino
Kostiainen, Martti perh.

SAMMALJOKI:
Kuutti Anna ja Erkki
Kuutti Suoma
Kuutti, Tauno
Louttu, Emma ja Oskar
Siltanen, Reino

SAVITAIPALE:
Lapatto, Eero
Lind, Eero

SAVONLINNA:
Makkonen, Lydia

SEINÄJOKI:
Homi, Esko perh.
Härmä, Alli ja Antti
Kokko, Aino
Ristimäki, Lenni perh.
Saarikoski, Paavo

SIBBO:
Sjöblom, Edvin

SUURMIEHIKKÄLÄ
Nurmela, Maire
Peltola, Martti
Suna, Marjaana

SYSMÄ
Nieminen Nestori, perh.

TAMPERE:
TAMPEREEN KUUROJEN YHDISTYS r.y.
Ahonen, Kirsti ja Ahti
Hakanen, Olavi perh.
Helminen, Sofia ja Aug.
Kankkunen, Aira
Kattainen, Matti perh.
Kauranen, Teuvo
Järventausta, Jarmo
Nieminen, Irma
Nikulainen, Hilja
Pykäläinen, Juho
Pöyhölä, Martta
Rannikko, Niilo perh.
Sandholm, Ulla
Talvia, Siiri
Thilman, Pentti
Tuomisto, Tuula
Valli, Jorma ja Leena
Välimäki, Mauno

TAPANILA:
Laukkanen, Kauko

TOIVAKKA:
Kangas, Anneli ja Paavo

TURKU:
TURUN KUUROJEN-YHDISTYS
TURUN KUUROJEN RAITTIUSYHDISTYS
Ahlqvist, Aksel
Andersson, Gerda
Asunmaa, Pirkko
Bragge, Silja
Haapali, Ida
Hakala, Kustaa
Hannula, Erkki
Heikkilä, Sanni
Helle, Sanni
Heikkinen, Aino
Hämäläinen, Irma
Höckert, Arthur perh.
Isomäki, Sanna ja Sauli
Kannisto, Martti perh.
Kannisto, Pentti
Kaunisto, Martti
Kaunisto, Matti
Kieksi, Vappu
Laine, Erkki
Laukkanen, Seppo
Lehti, Ahti perh.
Lehtimäki, Urho perh.
Lehtinen, Onerva
Leino, Taisto
Lundberg, Liisa ja Toivo
Mikkonen, Annikki
Nurmela, Anita
Näsi, Kimmo
Paavola, Aili ja Usko
Pellikka, Kerttu ja Reino
Pirnes, Eero
Pitkänen, Aino
Pitkänen, Leena
Randell, Reijo
Rantanen, Heikki
Rautarinta, Hannes perh.
Rautiainen, Juho
Sandholm, Heikki
Saranpää, Markus
Satama, Karoliina
Savisaari, Eino perh.
Savisaari, Elias perh.
Savisaari, Runo perh.
Savisaari, Tora
Seppänen, Matti
Suhonen, Mirja
Sänkiniemi, Esko
Viitanen, Augusta
Ääri, Eino
Ääri, Jorma

TYRVÄÄ:
TYRVÄÄN KUUROJEN YHDISTYS HEFFATA r.y.
Jalonen, Yrjö
Karimäki, Lempi
Nieminen, Otto
Pajunen, Yrjö perh.
Talvia, Juho
Tuominen, Väinö

UUKUNIEMI:
Berg, Torsti perh.
Silventoinen, Yrjö perh.

VAASA:
Haapaniemi, Asser perh.
Hellen, Aili
Hietaniemi, Martta
Håkans, Anna & Anders
Isotalo, Aino
Kaivolahti, Johannes perh.
Korhonen, Elsa perh.
Laakso, Erkki perh.
Laitinen, Viljo perh.
Laitinen, Väinö perh.
Leivo, Janne
Lyytinen, Martta
Lämsä, Tyyne
Mansikka, Alma ja Niilo
Niemelä, Heino perh.
Paananen, Hilma
Saarinen, Ruth & Otto
Södergård, Meeri & Alf
Södergård, Saima & Bror-Erik
Taimisto, Teuvo perh.

VIINIJÄRVI:
Jaakkola, Esko perh.

VIRTASALMI:
Leinonen, Toini ja Juho

VÖRÅ:
Jåfs, Per-Erik

YLISTARO:
Sauselin, Anna ja Jaakko
Sorsa, Selma

Lehtemme edustajien pistäytyessä lähemmin tutustumassa tämän erikoislaatuisen museohankkeen aikaansaajaan poliisikonstaapeli Häntin suosiollisella opastuksella, saapui itse ajatuksen isä, maanviljelijä Erik Iso-Ettala kesken kiireisten peltotöiden auliisti esittelemään aikaansaannoksiaan.

Tiedustelimme aluksi maanviljelijä Erik Iso-Ettalalta, mistä hän on tällaisen keräilykärpäsen saanut päähänsä?

— Erik Iso-Ettala kertoili, että keräilykärpäsensä hän oli saanut jo nuoruusvuosinaan, oltuaan silloin vasta 18-vuotias. Tutustuttuaan eri paikkakunnilla matkustaessaan paikallisiin museoihin oli hänen päähänsä pälkähtänyt ajatus, että kyllähän tällaisia esineitä voisi omalta kotipaikkakunnaltaankin löytyä. Tästä asia sai alkunsa ja nyt 63-vuotiaana voi maanviljelijä Erik Iso-Ettala todella ylpeillen esitellä keräilyjensä tuloksia, jotka tällä hetkellä ovat vielä sijoitettuna hänen yli 200 vuotta vanhan kotitalonsa eri rakennuksien suojiin. Myöhempinä vuosina on hänen veljensä Martti myös jonkin verran auttanut keräilypuuhissa.

Iso-Ettalan museokokoelmista löytyy mitä erilaatuisempia ja toinen toistaan vanhempia ja arvokkaampia historiallisia muistoesineitä aina vanhoista rahakokoelmista ja rautakauden ihmisten luunjätteistä vanhoihin yhdestä puusta veistettyihin veneruuhiin saakka. Vanhemmat esineet periytyvät aina yli 500 vuoden takaa. Esineiden joukosta löytyy mm. vanha värttinärullan kehys, jonka sivussa on kaiverrettuna vuosiluku 1444. Piharakennuksen vajan edustalla on jo 30 vuoden ajan seissyt kasa vanhoja tuulimyllynkiviä, joiden vierestä johtaa ovi erääseen museohuoneeseen. Täällä levittäytyy eteen mitä moninaisempia esineitä. Seinien hyllyt ovat täynnä, samoin lattia, joten pienessä vajassa on vaikeata päästä edes käsiksi jokaiseen esineeseen. On vanhoja eri vuosilta peräisin olevia päreestä koristeltuja valokuvakehyksiä, tuohikontteja, kaljatynnyreitä, kelloja, astiastoja, puukantisia 1800-luvulta peräisin olevia raamattuja, piilukirveitä, piilukkoja, 1700-luvun suusta ladattava luodikko jne. Hieman kauempana olevasta heinäladosta löytyy toinen säilytyspaikka. Täällä kiinnittyy huomio erikoisesti vanhaan, yhdestä puusta veistettyyn ruuheen, joka on löytynyt Kivijärven rannalta pohjavedestä puolen metrin syvyydestä. Asuinrakennuksen olohuoneen nurkkausta koristaa lasikaappi, jonka sisältö pullistelee mitä erilaatuisemmista pienemmistä esinekokoelmista, kaikki hyvässä järjestyksessä. Kaapissa olevaan rahakokoelmaan liittyy vanhempina venäläisiä ja ruotsalaisia aina 1660-luvulta peräisin olevia kolikoita. Mielenkiintoa herättää myös vanha nappikokoelma. Vanhan aatelismiehen 2-piippuinen pistooli herättäisi varmasti pientä hilpeyttä nykyaikaisten aseiden rinnalla. Lasipulloihin oli suljettuna entisajan ihmisen luunjätteitä. Pullojen kyljistä olevista etiketeistä selvisi, että luunpalaset oli löydetty Laitilasta rautakaudelta peräisin olevista hautarauniosta. Kaksi paria värikkäitä ja koristeellisia villakäsineitä, joissa vuosiluvut 1871 ja 1880 osoittivat entisajan ihmisten koristeellisuustajusta, sekä lasipulloon rakennettu purjelaiva puolestaan sorminäppäryydestä. Vanha jo lahoneeksi käynyt hautapuuristin jäännös muistutti ajalta, jolloin entisaikoina hautausjoukko kokoontui vanhan Yrjälän talon kohdalle, jatkaen täältä edelleen matkaansa Laitilan hautausmaalle.

Kaikki nämä historiallista perua olevat esineet osoittivat, että maanviljelijä Erik Iso-Ettala oli monivuotisten harrastustensa tuloksena tehnyt esimerkillisen suuriarvoista työtä ei yksinomaan tyydyttääkseen oman harrastusviettinsä vaan myös oman kuntalaistensa jälkipolville muistuttamaan entisajan ihmisten elämäntavoista ja muodoista.

Työnsä tulokset tulee Erik Iso-Ettala nyt luovuttamaan Kodisjoen kunnalle perustettavaan kotiseutumuseoon, jossa esineet tulevatkin parhaiten vaalimaan kodisjokilaisten historiallisia perinteitä. Kunta on puolestaan suostunut luovuttamaan tarkoitukseen aivan kirkon vieressä sijaitsevan vanhan viljamakasiinin, jota parempaa sijaintipaikkaa museolle tuskin olisi löytynytkään. Asiantuntijoiden toimesta esineet tullaan lähiaikoina lajittelemaan ja siirtämään tarkoitukseensa varattuun paikkaan. Kodisjokilaisten ylpeys — vanha vaivaisukko — tulee näin saamaan vartioitavakseen entisajan kuntalaisten arvokkaita perinteitä.

V—o.

(Rauman Seutu.)

LIITTOMME UUTISIA

Keskushallituksen kokouksessa 22. 9. 57 käsiteltiin mm. seuraavia asioita:

Merkittiin, että Kuurojen Maailmanliiton kongressissa Roomassa 4 — 6. 9. 57 oli liittoamme edustanut pastori Lauri Paunu.

Nuorisoleirin tilitys Viittakiven kansankorkeakoululla 25 — 31. 7. 57 esitettiin ja hyväksyttiin.

Tutustuttiin liiton raha-asiain tilaan.

Tilitys Järvenpään raamattukursseista hyväksyttiin ja merkittiin myönnetystä määrärahasta palautetuksi 20.000 mk.

Kysymyksen ollessa vapaasta matkustusoikeudesta muille kuin keskushallituksen jäsenille osallistuessaan paikallisyhdistysten esitelmä- tai muihin tilaisuuksiin päätettiin, että jos yhdistykset tilaavat jonkun muun kuin keskushallituksen jäsenen esitelmänpitäjäksi, maksaa yhdistys hänen matkakulunsa kokonaisuudessaan. Tehdystä anomuksesta keskushallitus harkitsee, maksaako liitto matkalipun hinnan kokonaan, puoleksi tai ei ollenkaan, riippuen a.o. henkilön pätevyydestä.

Hyväksyttiin Heffatan talon vihkiäisjuhlassa juhannuksena luvattu 10.000 mk:n avustus maksettavaksi.

Merkittiin, että komitean ehdotuksen mukaisesti Invaliidisäätiön johtokunta oli lähettänyt maatalous-hallitukselle esityksen, että kuurojen oppiaika maatalouskoulussa olisi 2 ½ vuotta opetusta ja 5 ½ kk valvonnanalaista työskentelyä harjoitustilalla. Näin kuurot tulevat opetukseen nähden samaan asemaan kuin kuulevatkin.

Hyväksyttiin kesällä pidetyistä kuurojen maatalouskursseista Saaressa aiheutuneet kulut maksettavaksi liiton varoista.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

DECEMBER | 61 ÅRGÅNG | Nr 12 - 1957

EN SVENSK-FINSK DÖVSKOLA I ERITREA

I den lilla staden Keren i Eritrea finns sedan omkring ett år tillbaka en på svenskt initiativ tillkommen och med gåvomedel från Sverige och Finland finansierad skola för döva barn. Gåvomedlen till Keren-skolan inflyta huvudsakligen från döva och deras vänner. Skolan är, kan man säga, ett företag av döva för döva och det är ett företag i »Sverige Hjälper»-anda med klar kristen förankring.

Tanken på en dövskola i Eritrea väcktes 1951 av en av Ev. Fosterlandsstiftelsens missionärer i Eritrea, Ola Hagner, som under många års verksamhet i landet sett och gripits av den föga människovärdiga belägenhet, vari de där talrikt förekommande döva barnen befann sig. De dåvarande svenska dövstumprästerna togo upp tanken och en hänvändelse från deras sida till Ev. Fosterlandsstiftelsens styrelse ledde till att Stiftelsen lovade sin medverkan till inrättande av en dövskola på Stiftelsens missionsfält i Eritrea. En kommitté tillsattes med uppdrag att insamla medel för ett sådant företag och draga upp riktlinjerna för verksamheten. Kommittén antog namnet Dövas Afrika-Mission, eller förkortat DAM. Insamlingsarbetet kom genom förmedling av kyrkoherdarna för döva snart i gång och tanken att inrätta en skola för döva barn i Afrika möttes hemma i Sverige liksom i Finland med stor förståelse. Samtidigt verkade Ola Hagner och hans maka från sin stationeringsort i Keren för skolans tillblivelse. Ola Hagner lyckades att vinna myndigheterna i Eritrea för skolprojektet, och snart hade han utverkat sig deras löfte om ett hus i Keren till skolans förfogande, en rymlig byggnad som italienarna på sin tid uppfört och begagnat till stall för sina hästar.

I början av 1955 blev så den finska dövlärarinnan Elsie Roos antagen som den första läraren vid skolan och sedan hon blivit utsänd till Eritrea, kunde skolarbetet i mars 1956 börja i blygsamma former. Skolbyggnaden och ett flertal mindre hyddor i skolbyggnadens omedelbara grannskap har efter genomgripande reparationer kunnat tagas i bruk i år.

För närvarande undervisas i skolan elva barn i åldrarna 7—14 år. Undervisningen sker i huvudsak med begagnande av talmetoden. Språkförbistringen bereder därvid särskilda svårigheter. Det språk som talas av större delen av de infödda är tigrinja, men detta språk är, bland annat på grund av många säregna ljud, inteslutet som undervisningsspråk. Av andra språk, som förekomma i landet, torde italienskan och engelskan vara de mest förstådda. Av dessa skulle nog italienskan ligga bäst till såsom grundspråk, men då den kan befaras vara på återgång i landet, har engelskan t.v. kommit till användning. Inom parentes kan nämnas, att engelska är undervisningsspråk även vid den sedan många år för Sydafrikas infödda arbetande dövskolan Kutlwanong utanför Johannesburg.

Till språksvårigheterna kommer elevernas primitiva kulturnivå. Elva elever blir därför redan det i drygaste laget för en lärarinna, särskilt som hon också skall förestå skolhemmet. Redan klappa dock många andra döva Eritrea-barn bokstavligen på skolans port utan möjlighet att bli mottagna inom rimlig tid. Ryktet om skolan har spritt sig i det avlägsna landet, där antalet döva på grund av särskilda förhållanden skall vara stort, och många föräldrar bedja bevekande om plats för sina barn. Tillströmningen av nya sökande till skolan gör, att kommitten ser det som en angelägenhet av vikt att snarast utvidga verksamheten. Kommitten söker därför ytterligare en lärarkraft, en kvinnlig lärare med utbildning på Manilla, vilken känner uppgiften som en kallelse. Om någon av N.T.f.D:s läsare skulle känna sig manad att pröva på uppgiften, står undertecknad, kommitténs ordförande, adr. Västerås, liksom samtliga landets kyrkoherdar för döva gärna till tjänst med närmare upplysningar.

Sven Turén.
Häradshövding.

»Nordisk Tidskrift för Dövundervisning.»

JULEN ÄR DEN GODA VILJANS HÖGTID

Det finns en gammal sägen, som berättar om klockor, vilka sjunkit i havets djup. Deras toner har tystnat i de mörka djupen. Men samma sägen berättar också, att vid juletid börjar dessa klockor ånyo att ringa. Och den människa som är inställd på den våglängden hör deras förunderliga klang. Julen har lockat fram toner ur de fördolda djupen.

Sägnen vill säga oss en betydande sanning, nämligen att så oerhört mycket kan sjunka och ligga fördolt i ett människoliv. Många toner, för att nu använda bilden, ha tystnad, ja man rent av trodde att det gällde alltid. Men så kommer signad juletid med sin säregna stämning av gåvor, glädje och ljus, och då händer, att toner på nytt, mäktigt och påtagligt ljuder inom människan.

I den äldre bibelöversättningen lyder Luk. 2: 14 »Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, bland människor en god vilje».

Julen har faktiskt manifesterat sig såsom den goda viljans högtid, då människor gent emot varandra ådagalagt den allra bästa uppsyn och åtanke.

Det berättas om en folkskollärare att denne under en kristendomslektion en gång frågade sina elever hur det skulle ta sig ut i världen om alla människor tillämpade Jesu Kristi levnadsprincip: »Allt vad I viljen, att människorna skola göra eder, det skolen I och göra dem», och fick till svar följande ord: »Då skulle det bli som på julaftonen».

Där kristendomen får göra sitt intåg, där lever människor som på julaftonen!

Om vi för en stund bortser ifrån hemmet, även om det finnes rika exempel på vad den goda viljan vill säga för familjens bästa under en jul, kan vi tänka på allt som görs på den sociala fronten. Vilken intensiv verksamhet är inte i farten just här! Självviskheten får maka åt sig för de behövandes skull. På sjukhus och lasarett göres besök och blommor placeras på de sjukas bord, sånger sjunges bl.a. av Lucia, man bjuder på kaffe och man delar ut pengar och presenter. Och varje år brukar det samlas köer vid tullstationerna. Varför detta? Jo, man önskar sända gåvopaket till prövade medmänniskor.

Från förra världskriget berättas, att tyskar och fransmän som låg i front mot varandra upphörde på julaftonen att beskjuta varandra. Det var på västfronten. Orsaken var, att ur skyttegraven på ena sidan fronten lyfte någon upp en tänd julgran. Snart gjorde man så även från andra sidan. Det t.o.m. har berättats, att soldaterna klev upp ur skyttegravarna å ömse sidor och skakade hand med varandra. De kände att det inte passade att döda varandra på julaftonen, då minnet av Fridsfursten firades över världen. De ville hellre tala förbrödring än krig, då deras innersta fick tala.

Även i kyrkorna märker man mera än eljest att julen är den goda viljans högtid. Ty sådana som inte brukar bevista gudstjänster kommer då gärna samman i Guds, den Högstes hus. Man lyssnar till budskapet om den stora glädjen genom Frälsarens födelse till denna vår jord och många hjärtan och sinnen mjuknar av värmen i såväl tal som ton. Även om det skulle vara en god sed endast för mången att göra ett julottebesök, så röjer likväl denna ansats den goda viljan.

Men först och sist ligger orsaken till den goda viljans yttring i juletid härutinnan, att Gud, Fadern i himlen då »utgav sin enfödde son». Han själv är den goda viljan. Det visste änglarna på julmorgonen och därför sjöng de: »Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, bland människor en god vilje».

Snart skall julen vara överstånden, då är den stora frågan om vi människor vill fortfara med att leva i den goda viljans regi. Utan att vi vill det, blir endast julens goda vilja en episod.

»Dövas Vän» Sverige. *Th. Jerreborn.*

NY FÖRORDNING — NY KÖRSTIL

Den nya förordningen innebär inte några revolutionerande förändringar i bestämmelserna om hur man ska *köra* på landsväg. Men mycket av det, som hittills bara varit god körsed och som rekommenderats av AK och AL, är numera stadgat i paragraferna. Lägg märke t.ex. till första och andra momentet i den nya förordningens paragraf 14 som inte kräver närmare förklaringar. Av första momentet framgår det dock, att vägens vänstra halva inte får användas onödigtvis. Om man kör på den utan skäl, gör man sig skyldig till straffbar handling. Det är alltså förbjudet att köra mitt på vägen eller »skära» kurvorna.

Så här lyder paragrafens första moment:

»Fordon skall på väg framföras så nära körbanans högra kant som är möjligt utan risk för säkerheten och, då körbanans bredd det tillåter, helt och hållet på den högra hälften av vägen. Vägens vänstra sida får användas endast till omkörning, med iakttagande av vad därom är särskilt stadgat eller då vägens högra hälft är avstängd genom tillfälligt hinder.»

Och detta är andra momentets ordalydelse:

»Finnes på körbanshälft eller enkelriktad körbana plats för två eller flera fordon i bredd, skola dessa utan att onödigtvis byta körfil, i allmänhet köra längs den fria körfil, som är mest till höger. Långsammaste fordon skola alltid köra på den fil, som är ytterst till höger och må använda andra körfiler endast för omkörning eller gruppering. Körfil må ej bytas i korsning eller på område med gruppering angivande vägmärken, ej heller på sådant sätt att därav uppstår fara för den övriga trafiken.»

Av ovannämnda bestämmelser framgår det, att man inte får byta fil onödigtvis. Tillämpar man denna regel på stadskörning, betyder den med andra ord, att man i god tid före en korsning ska köra på den fil, som leder en i rätt position just före korsningen, där den s.k. grupperingen sker.

Moment 5 i paragraf 14 säger, att »fordon, som ämnar taga av till höger, i god tid skall överföras till körbanans högra kant, och fordon, som skall vika av till vänster, hållas strax till höger om körbanans mittlinje eller på vänstra kanten av enkelriktad körbanan.» Fordon, som ska köra rakt fram, får på gator välja den fil, som ger den smidigaste trafiken.

Omkörning på höger sida har hittills bara varit tillåten i specialfall (Helsingfors). Regeln är fortsättningsvis, att omkörning ska ske till vänster, men undantag från regeln tillåts. Det framgår av moment 10 i § 16. Ordalydelsen är denna: »Då fordon på körbana med minst två fria körfiler i samma riktning för gruppering eller på grund av livlig trafik köra på angränsande körfiler i samma riktning, må omkörning ske även åt höger. Härvid skall fordon, som svänger eller stannat för att svänga till vänster, med iakttagande av nödig försiktighet, köras om till höger.»

Men kom ihåg, att sakta farten före omkörningen till höger. Det kan tänkas, att fordonet till vänster stannat för att ge en fotgängare fri passage. Att i en sådan situation köra om, är en straffbar handling. Det heter i 16 § 7 mom:

»Fordon, som stannat framför skyddsväg eller korsning, må dock inte omköras utan att den omkörande stannar och försäkrar sig därom att omkörningen icke medför risk för andra vägtrafikanter.»

Moment 2 i paragraf 16 inför nu i hela landet »den moderna svängen», som hittills endast praktiserats undantagsvis. Det heter i texten: »I korsning, i vars mitt icke finnes tecken, som anger obligatorisk kringkörning vid svängning till vänster, må under iakttagande av särskild försiktighet och med beaktande av vad om körning i korsning eljest är stadgat, väjas till vänster för fordon, som samtidigt närmar sig från motsatt håll och *likaså svänger åt vänster* i sin körriktning.»

Också hittills har det stadgats, att man bör hålla en sådan fart, att man inte kör rätt ut i det ovissa. Så här formuleras denna regel i den nya förordningen (15 §, 2 mom.):

»Fordon skall kunna stannas på den del av vägen, som är helt och hållet synlig och, då i fordonet skall användas fjärr- eller närljus, högst på en så lång sträcka, som belyst av fordonets egna ljus varje gång är fri från hinder, försåvitt omständigheterna icke förutsätta ännu större försiktighet.»

Kom ihåg, hur kort denna sträcka är vid nattkörning, särskilt vid sväng till höger!

Också ett bevis

»Varför skulle en eventuell Gud en världsskapare, vara mera intresserad av människorna än av katterna?»

En professor i teoretisk filosofi vid Stockholms Högskola, Anders Wedberg, framställer den frågan för att »bevisa» kristendomens orimlighet.

Om nu katten har samma höga värde, intellektuellt sett att börja med, som människan, kan man ju helt enkelt framställa den frågan: Varför är just den unge fil. doktorn Anders Wedberg professor vid Stockholms Högskola och inte en katt? Värdet — människo- och kattvärdet smäller ju lika högt inför professorn.

Det imponerar inte, när en professor låtsats vara talangfull med sådana här grodor. Om man strider för något eller mot något, så behöver man ju inte vara cynisk. Man tror åtminstone, att en professor vid Stockholms Högskola står något högre — dessvärre också i ansvar inför Gud — än en katt. Eller hur?

När professorn hinner med att tänka något närmare på saken, kanske hans deklaration inte bara får en annan form utan kanske också ett annat innehåll.

Kristen Fostran

DEN TAPPRE FAHLANDERS GÅRD. Den tappre Fahlander i Fänrik Ståhls sägner hette i själva verket Gustaf Edelstam. Han var landshövding och lät i början på 1800-talet uppföra den vackra herrgården Edelvik i Burträsk i Västerbotten. Gården Edelvik kom så småninigom i släkten Kempes ägo och såldes 1940 till stiftelsen Edelvik för att sedan bli folkhögskola.

Skolan har nu fyllt 15 år och i samband därmed har en nybyggd aula invigts under stora högtidligheter i närvaro av de båda nya befattningshavarna biskop Ivar Hylander i Luleå och landshövding Filip Kristensson i Umeå.

Enligt stadgarna skall stiftelsen Edelvik ha till ändamål »att äga och förvalta egendomen Edelvik såsom en härd för vår kyrkas arbete att väcka och stärka evangeliskt lutherskt trosliv och främja kristen bildning inom Luleå stift och särskilt bland dess ungdomar». En verksam folkhögskola har nu arbetat där framgångsrikt i 15 år med elever huvudsakligen från Västerbotten och Norrbotten.

Dövas Vän.

LITET OM SOLEN. Om vi gjorde ett jättestort bål av allt kol och trä och all olja som finns i världen, skulle värmen från detta bål inte vara en miljondel så stark, som den värme solen sänder ned över jorden varje minut, säger vetenskapsmännen.

Man har konstaterat, att solen har en temperatur på 3.000.000 grader C på själva ytan. I deras centrum lär det vara betydligt varmare, nämligen bortåt 20.000.000 grader.

Det finns ännu äldre stjärnor, som är mycket varmare än solen. De kan ha en temperatur på upp till milliarder grader.

VÅR DAGLIGA HÄLSOKUR

Lev sunt och naturligt! Bygg upp hälsan och må gott både kroppsligt och själsligt. Till en daglig hälsokur hör följande:

1. Tillräckligt med sömn och vila.
2. Motion och rörelse så mycket som möjligt i friska luften och naturen.
3. Frisk luft natt och dag. Djupandning och rörelse ger överflöd på syre.
4. Levande föda, rikligt med grönsaker, frukt etc.
5. Att tugga maten väl och äta med ro och glädje.
6. Att hålla magen i ordning varje dag genom sund kost, riklig vätsketillförsel och evakueringsfrämjande kostsammansättning.
7. God hudvård (bad, dusch, frottering).
8. Sunt levnadssätt.
9. Arbetsglädje.
10. Förnöjsamhet och tacksamhet.

»Vi Döva».

FRÅN HEMLANDET

A. Hallberg

DÖDSFALL. Den 20 sept. avled skomakaren Alfred Hallberg.

Han var född i Västerhankmo, och redan som helt späd förlorade han sin hörsel och talförmåga. I Jakobstads dövstumskola visade han prov på intelligens och läraktighet och fick därför stanna i skolan som hjälp några år sen han blivit konfirmerad. Intresse för skomakaryrket hade han fått ren i hemmet av fadern, och vad var naturligare än att han skulle lära sig det ordentligt och fortsätta på den banan.

Sen flyttade Hallberg till Solf där han gifte sig och blev en genuin solfbo. I 40 års tid utövade han sitt yrke med star flit och anlitades även utom hemkommunens gränser.

Senaste söndag bäddades stoftet av den avlidne till gravens ro.

På morgonen samlades gästerna i Församlingshemmet, där kaffe intogs, varefter en kort andaktsstund hölls vid båren.

Från Vasa hade anlänt en skara döva vänner och kamrater för att följa den döde till hans sista vilorum.

I högmässan predikade församlingens kyrkoherde prosten Birger Geber, och Algot Strömsholm tjänstgjorde som tolk.

Efter gudstjänsten bars den avlidne in i kyrkan där jördfästningen förrättades av prosten Geber. Texten, som var tagen ifrån Rom. 21: 12: Varen glada i hoppet, tåliga i bedrövelsen, uthålliga i bönen tillämpades synnerligen väl på den bortgångnes liv och blev en maning till åhörarna att följa apostelns uppmaning.

Efter den högtidliga akten sjöngs psalmen Högt i himlens sälla boning. En stor mängd kransar nedlades vid båren, varefter den döde bars ut och bäddades i gravens sköte. Vid den blomstersmyckade kullen sjöngs gemensamt Uti din nåd, o Fader blid.

Nu följde en serveringspaus i församlingshemmet där en minnesstund var anordnad med tal av prosten Geber.

Algot Strömsholm talade på kyrkokommittens vägnar och ordf. i De dövstummas förening Teuvo Taimisto beklagade djupt förlusten av den trogne föreningsmedlemmen, vilken tillika med hustru städse besökt mötena och arbetat till fromma för föreningen. Till sist frambar han ödeskamraternas sista hälsning.

Varmt uppskattande talade även nämnda förenings f.d. mångåriga ordf. Janne Leivo.

Evert Smeds talade även vackert och gripande till sin bortgångne grannes minne.

Thea Sandström berättade hurusom den avlidnes gudstro kommit till synes alla de gånger hon följt med honom till läkare och sjukhus. Vid mottagandet av resultatet av alla undersökningar tecknade han ödmjukt:

Gud befaller och jag lyder.

En stor mängd inbetalningar hade gjorts till olika fonder. — Den högtidliga, stämningsfulla samvaron avslutades med psalmsång.

— str —

MÖTEN

SYFÖRENINGENS lilla julfest hålles lördagen den 7 dec. kl 19 i lokalen vid Elisabetsg. 27 A 8. Roliga skämtbilder o.s.v. och många skrattretande lekar. Inträde 100:— vari ingår gröt.

Söndagen den 8 dec. hålles Bazar i samma lokal kl 12. Handarbeten, bakverk o.s.v. Kaffeservering. Välkommen och köp till gåvaränseln.

JAKOBSTADS Dövas Förening firar sin traditionella julfest med program å Församlingshemmet i Kyrkostrand söndagen den 5 januari klo 16. Alla från när och fjärran äro välkomna!

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: *Finlands Dövas förbund r.f.*
Huvudredaktör: *Urho Kierimo,* Lempäälä, Toutonen.
Red. sekr.: *Rurik Pitkänen,* Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154. Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1958: 1/1 årg. mk 400:—, till utlandet mk 500:—.

Merkittiin, että puutarhakurssien järjestäminen naisille kuurojen maatalouskoulussa tuottaa vaikeuksia, koska k.o. koulu on pääasiassa poikakoulu.

Hyväksyttiin äitien lomapäivien kulut, jotka ovat jo maksettu.

Päätettiin ostaa liitolle uusi elokuvakone, jolla voidaan esittää myös äänifilmejä ilman ääntä.

Merkittiin 15. 5. 57 vietetyksi Kauppakorkeakoulussa korkeatasoinen Helen Keller-juhla, jonka kulut maksoivat Sokeain Keskusliitto ja oma liittomme.

Puheenjohtaja ilmoitti saaneensa Helen Kelleriltä kiitoskirjeen hänelle syntymäpäivälahjaksi liittomme puolesta lähetetystä kansallispukuisesta nukesta.

Esitelmäapurahat päätettiin maksaa yhdistyksille saman suuruisina kuin edellisenä vuonna niin pian kuin rahatilanne sen sallii.

Lappeenrannan Kuurot r.y:lle myönnettiin 40.000 markan avustus, jolla lyhennetään yhdistyksen talon velkaa.

Mikkelin Kuurojen Yhdistykselle myönnettiin 25.000 mk avustukseksi talousrakennuksen rakentamista varten.

Liiton vakinaisten toimihenkilöiden eläkekysymys siirrettiin toistaiseksi.

Kuurojen Joulun painosmäärä hyväksyttiin. Kappalehinnaksi hyväksyttiin 100 mk. Myyntipalkkiot pidetään muuten ennallaan, paitsi että yli 500 kpl. myynyt saa palkkiota 30 %.

Kongressikirja todettiin ilmestyväksi niin pian kuin oikoluvut ym. on saatu tarkoin tehdyksi.

Merkittiin, että Tanskan kuurojen huollon 150-vuotisjuhlissa Kööpenhaminassa 16. 4. 57 oli liittoa edustaneet pastori Lauri Paunu ja rouva Maila Paunu. Matkakulut hyväksyttiin.

Merkittiin, että puheenjohtaja Urho Kierimo oli edustanut liittoa Suomen sosiaalihuollon 40-vuotisjuhlassa Turussa elokuussa.

Merkittiin, että liiton pronssinen ansiomitali oli myönnetty maanviljelijä Mikko Häyriselle Mikkelin Kuurojen Yhdistyksen 20-vuotisjuhlassa annettavaksi.

Päätettiin liiton v:n 1958 vuosikokous antaa Kotkan Kuurojenyhdistyksen järjestettäväksi 50-vuotisjuhlansa yhteydessä Kotkassa maaliskuun 22—23 p:nä.

Merkittiin pöytäkirjaan, että hrat Kauko Mäkelä ja Matti Kattainen olivat käyneet tutkimassa Iisalmen Kuurot r.y:n asioita.

Hra Börje Ahlbäckille myönnettiin ero ruotsinkielisen aikakauslehtemme toimituksesta. Uuden ruotsinkielisen toimittajan tiedusteleminen jätettiin pastori Paunun tehtäväksi.

Merkittiin, että hra Martin Larsson Ruotsista esitelmöi matkastaan USA:n kuurojen keskuudessa 10. 10. — 19. 10. Turussa, Tammisaaressa, Helsingissä, Jyväskylässä, Vaasassa ja Pietarsaaressa. Asianomaiset yhdistykset suorittavat hänelle päivärahan ja esitelmäpalkkion. Hän esittää myös värielokuvan Amerikasta.

Merkittiin, että nuorten kulttuuripäivät järjestetään Turussa 1958.

Päätettiin esittää Kuulonhuoltoliitolle lähempää yhteistoimintaa Suomen Kuurojen Liiton kanssa ja valittiin pastori Lauri Paunu edustamaan liittoamme yhteistyöneuvotteluissa.

Lapsihalvaus eli polio

Tri Väino Pensala

Vaikka polio eli lapsihalvaus on lähinnä vasta viime vuosikymmenien aikana tullut meidän kaikkien tietoisuuteen selvänä käsitteenä, lääketieteellisesti ja yhteiskunnallisesti merkitsevänä tautina, ei kuitenkaan ole kysymys uudesta sairaudesta, sillä jo muinaisessa Egyptissä on melko varmasti esiintynyt poliota. Muinaistieteellisissä tutkimuksissa on näet löydetty korkokuvia, jotka ilmeisesti esittävät poliopotilaita. Vanhin tällainen kuva on n. vuodelta 3000 e.Kr. Lääketieteen historiassa mainitaan yksityisiä poliotapauksia 1700- ja 1800-luvuilta. Varsinaisia polioepidemioita tunnetaan kuitenkin vasta 1800-luvun loppupuolelta. Ensimmäiset suuret polioepidemiat alkoivat Skandinaviassa. Niinpä ilmoitettiin v. 1905 Ruotsissa noin 1.000 ja Norjassa noin 900 poliotapausta. Kuitenkin jo seuraavien vuosien aikana esiintyi polioepidemioita muissakin maissa, kuten Yhdysvalloissa, Kanadassa, Australiassa ja Uudessa Seelannissa. Viime vuosikymmenien aikana on näissä maissa ja muuallakin esiintynyt erittäin pahoja polioepidemioita. Niiden esiintyessä vain lauhkean vyöhykkeen alueella tehtiin aluksi johtopäätös, että polio on yksinomaan lauhkean vyöhykkeen tauti. Myöhemmät tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet, ettei näin ole asianlaita, vaan polio on yleinen muuallakin, esim. troopillisissa maissa. Se on tauti, joka on levinnyt yli koko maapallon.

Tunnettu tosiasia on, että poliota esiintyy epidemiana tai ainakin tavallista runsaammin lämpimän vuodenajan jälkeen eli pohjoisella pallonpuoliskolla, kuten meillä, loppukesällä ja syksyllä. Miksi näin, on toistaiseksi vielä selvittämättä.

Tilaa heti
KUUROJEN LEHTI
lähimmästä
postikonttorista!
Vain 500 mk.

Päätettiin lähettää hrat Östman ja Väisälä Tampereelle tutkimaan ja sovittamaan siellä jatkuvia erimielisyyksiä.

Päätettiin kehoittaa yhdistyksiä ehdottamaan piirissään oleville ansioituneille kuuroille kunniamerkkejä joulukuun 6 päivän jakelussa tai liiton ansiomitaleja. Anomukset ansioluetteloineen olisi lähetettävä ajoissa liiton keskushallitukselle.

Tilastot osoittavat, että epidemioilla on taipumusta levitä maasta toiseen, joten ne esiintyvät perättäisinä vuosina maantieteellisesti toisiaan lähellä olevissa maissa. Samalla paikkakunnalla poliota esiintyy joko epidemiana tai tavallista runsaammin n. 5—8 vuoden väliajoin.

Äskeisimmät polioepidemiat ovat Pohjoismaissa olleet v. 1952 Tanskassa, jolloin todettiin n. 3.000 halvausmuotoista poliotapausta, sekä seuraavana vuonna Ruotsissa, jossa vastaava luku oli n. 2.500. Meillä Suomessa ei tähän mennessä ole esiintynyt selvää yleisepidemiaa, mutta vuosina 1939, 1940, 1945, 1954 ja 1957 oli poliota tavallista runsaammin. Paralyyttisten eli halvausmuotoisten poliotapausten määrä oli koko maassa muina kyseisinä vuosina n. 600, mutta v. 1945 lähes 800. Lisäksi on ollut paikallisia epidemioita. Pahin niistä esiintyi Ahvenanmaalla v. 1953, jolloin siellä todettiin kaikkiaan 56 poliotapausta.

Maamme poliotilastoa.

Halvausmuotoisten poliotapausten määrä on vaihdellut eri vuosina melkoisesti ääriarvojen ollessa 41 (v. 1942) ja 794 (v. 1945). Keskimäärin on vuosittain esiintynyt n. 312 poliotapausta eli 7,4 tapausta 100.000 asukasta kohti. Laskelmien mukaan n. 10 % kaikista paralyyttisista poliotapauksista saa hengitys-halvauksen. Keskimäärin n. 22 % kaikista polioon sairastuneista on kuollut. Suurin kuolleisuusprosentti on 66 (v. 1942).

Kuten jo aikaisemmin mainittiin, poliota esiintyy runsaimmin loppukesällä ja syksyllä. Tämä tosiasia ilmenee joka vuosi, olipa poliotapausten määrä vuosittain suurempi tai pienempi.

Laskelmien mukaan n. 75 % poliotapauksista esiintyy maaseudulla, kaupunkien osuuden ollessa 25 %. Ottaen huomioon, että n. 75 % kansasta asuu maaseudulla ja 25 % kaupungeissa, tulemme siihen tulokseen, että maaseudulla esiintyy poliota yhtä paljon kuin kaupungeissa.

Vasta vuodesta 1952 lähtien on käytettävissämme melko luotettava tilasto polioon sairastuneiden iästä. Tilasto osoittaa, että niistä potilaista, joiden ikä on tunnettu, n. 60 % on alle 15-vuotiaita. Suhde vaihtelee eri maissa ja samassakin maassa eri vuosina. Joskus polioon sairastuneista ylivoimaisesti suurempi osa on alle 15-vuotiaita. Jatkuu

KUNNIAMERKILLÄ PALKITTU KUURO

Tasavallan Presidentti on toukokuun 10 päivänä 1957 antanut Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan II luokan mitalin työmies VEIKKO JALOSELLE.

Veikko Jalonen on ennen työskennellyt Tampereella kaupungin töissä ja nyt on Helsingin Yliopiston palveluksessa ollut jo pitemmän aikaa. Hän on tunnettu ahkerana ja iloluontoisena miehenä työmaillaan. Onnittelemme mitalin saajaa.

Kirjavaaka

Runoa ja historiaa

Tätä kirjoitettaessa syksyn kirjasatoa ei ole vielä läheskään kokonaisuudessaan korjattu talteen. Moni luvassa oleva, hyvinkin huomattava teos on vielä latoma- tai painokoneiden huomassa, mutta ehtinee toivon mukaan ainakin jouluksi kaikkien lukuhaluisten saataville. Jokavuotinen tuttu kirjojen jouluruuhka on oloihimme siinä määrin piintynyt tapa, ettei juuri kukaan halua esim. ostaa joululahjaksi kirjaa, joka on ilmestynyt keväällä. Uusi, painomusteelta tuoksuva sen olla pitää! Mutta tarkoitukseni ei ollut puhua tuosta jollakin tapaa epäterveestä kirjallisuuden ruuhkautumisesta, johon muuten vähän kaikki ovat syypäitä, vaan olin tällä kertaa ajatellut suorittaa muutaman hajapoiminnan alkusyksyn kirjasadosta. Olen asettanut tuohon vierelleni pienen pinon, jossa on muutama aivan eri alojen kirja. En sano, että ihan kaikki ovat joulukauden huipputapauksia, mutta ainakin itse olen niistä pitänyt. Siis asiaan.

Päällimmäisenä on harvinaisen muhkea runokirja, suuri kooltaan — lähes 900 sivua! — ja poikkeuksellisen arvokas sisällöltään. Tarkoitan Aale Tynnin toimittamaa ja suurimmaksi osaksi itse suomentamaa maailmanrunouden antologiaa »TUHAT LAULUJEN VUOTTA», jonka vertaista ei meillä ole vielä aikaisemmin ilmestynyt. Tämä länsimaisen runouden parhaiden saavutusten komea katselmus on monen vuoden sitkeän työn tulos, aarreaitta, jota ei tyhjennetä yhdellä istumalla, vaan josta riittää parhaan runouden suomaa pyyteetöntä nautintoa jatkuvasti. Aivan erityisen miellyttävä seikka on se, että suomennosten rinnalle on painettu myös runojen alkutekstit. Näin ollen teos antaa vieraista kielistä kiinnostuneille ja niitä edes välttävästi taitaville oivallisen tilaisuuden vertailuihin ja vaikkapa pieniin kielitieteellisiin opintoretkiinkin. Tietenkin sillä varauksella, että on aina muistettava, että runoja voidaan aniharvoin kääntää sanatarkasti. Niin, lyriikan ystävät ovat todellakin saaneet harvinaisen antoisan aarteiston, jossa monet maailmankirjallisuuden lyyrilliset helmet esiintyvät nyt ensi kertaa huolitellussa suomenkielisessä asussa. Aale Tynnin taito niin itsenäisenä runoilijana kuin runojen suomentajana on ennestään tunnettu ja tunnustettu, mutta kun hän nyt on saanut valmiiksi tällaisen suurteoksen, merkitsee se sitä, että suuret edesmenneet runonsuomentajamme, Otto Manninen ja Yrjö Jylhä, ovat saaneet arvoisensa seuraajan. Kysymyksessä on todellinen merkkitapaus, jolle lukuisat runouden ystävät osaavat varmasti antaa sille kuuluvan arvopaikan kirjahyllyssään.

Runon ikivihreistä puutarhoista siirryn uusimman maailmanhistorian enemmän tai vähemmän melskeisiin tapahtumiin. Niihin tutustuttaa aivan erikoislaatuisella tavalla hollantilainen B. J. Bouman teoksessaan »YKSINÄISTEN VALLANKUMOUS», jossa vuosisatamme maailmanhistoria esitellään ikäänkuin elokuvan tekniikalla, värikkäänä ja iskevänä kuvasarjana, jonka aikaansaamiseksi tekijä käyttää — niin kuin hän itse asian ilmaisee — liikkuvaa kameraa, nopeita näyttämönvaihdoksia ja suuria lähikuvia. Ei siis todellakaan ole kysymys tavanomaisesta historiakirjasta, vaan harvinaisen nokkelasta ja jännittävästä esityksestä, jossa esim. moni vähäiseltä näyttävä seikka saa tehokasta lähivalaisua, toinen taas ohimenevän maininnan, aina sen mukaan kuin tekijä katsoo parhaaksi. Kaskut, keskustelut, kirjeet yms. kuuluvat luonnollisesti Boumanin käyttämiin keinoihin, mutta mitään »runoilua» hänen esityksensä ei silti ole. Tietenkin hänen näkemyksensä eri tapahtumien arvosta ja merkittävyydestä on täysin persoonallinen samaten kuin aineiston valinnassa noudatettu periaate, mutta muuten hän nojautuu tiukasti historiallisiin tosiasioihin ja niitä valaiseviin lähteisiin. Tekijän näkökulmat ja hänen esittämänsä reunahuomautukset ovat monesti sangen mielenkiintoisia ja antavat rohkeudellaan ja epäsovinnaisuudellaan ajattelemisen aihetta. Niille, jotka harrastavat historiallista kirjallisuutta tai joiden ajatuksia askarruttaa nykyinenkin maailmantila, Boumanin omalaatuinen teos on mitä kiintoisin tuttavuus.

Kun historiasta kerran on puhe, niin esiteltäköön tässä vielä kirja niillekin, jotka katselevat mieluummin kuvia kuin lukevat sanaa. Kuvahan on nykyajan tunnus, jopa joskus siinä määrin, että se uhkaa koitua sanalle vaaraksi. Tuskin kuitenkaan »MAAILMANHISTORIAN KULTAISEN KIRJAN» kohdalla. Tässä suurikokoisessa teoksessa esitetään koko ihmiskunnan historian päätapahtumat ja keskeiset ilmiöt suhteellisen vähin, vaikkakin ytimekkäin sanoin, mutta sitä lukuisammin kuvin. Nämä ovat kauttaaltaan värikuvia, vieläpä painatusteknillisesti oikein hyvin onnistuneita. On hauska selailla tätä upeata teosta ja nauttia sen kauniista kuvituksesta. Saattaa olla, että moni historian suurtapahtuma, käännekohta tai merkkihenkilö tällä tavoin esitettynä jättää nuoren lukijan mieleen elävän kuvan, elävämmän kuin jos se vain sanan avulla hänelle kerrotaan. Ja ehkäpä tuollainen mieleen tarttunut kuva saa hänet tarttumaan toiseen historian kirjaan, jossa kyseessä oleva asia kerrotaan perusteellisemmin. Varmaankin tällainen kiehtova kuvakirja lisää näköaloja avartavaa historianharrastusta — myös varttuneemman väen keskuudessa.

Otan lopuksi kirjapinostani vielä yhden kirjan, sillä enempää ei tämänkertaiseen pakinaani näy enää mahtuvan. Se kirja on Voitto Viron uusi »kirjekokoelma», jonka nimi on »KIRJEITÄ ILOSTA, SURUSTA JA IHMISESTÄ». Kyseessä on siis samanlainen kirja kuin aikaisemmin ilmestynyt »Kirjeitä niille, jotka ehkä elävät», joka lienee monen lukijan kiitollisessa muistissa. Näissä uusissakin »kirjeissään» hän lähestyy kanssaihmisiään ennen muuta ymmärtävänä, lohduttavana, joskus sentään ojentavanakin ihmisenä. Ei siis minään korkeana ja tuomitsevana prelaattina, ei jyrisevänä julistajana. Kaikki eivät hyväksy Viron sanoisinko epäpapillista inhimillisyyttä. Minä omasta puolestani olen mielihyvin lukenut useimmat hänen kirjeensä ja suosittelen niitä lämpimästi. Lainaankin tähän loppuun katkelman teoksen viimeisestä eli 50. kirjeestä, joka on osoitettu »Elämänilolle»:

»Puhdas elämänilo ei ole iloa vain lahjasta eikä vain lahjan antajasta, vaan molemmista, siitä luottamuksesta, joka jo elämän lahjana on tullut meidän osaksemme ja joka on kohdannut meitä monessa muodossa, onnena ja tuskana — sillä myös tuska on suuren elämän opettaja — luottamuksenosoituksesta, jonka tarkoituksena on tehdä meistä nöyrempiä, kiitollisempia ja alttiimpia palvelemaan».

A. R.

Reportterimme sairastaa »aasialaista»

JATKOKERTOMUS maanviljelyskursseista Saaressa on reportterin sairastumisen vuoksi »aasialaiseen» jäänyt seuraavaan numeroon.

Shakkia

SHAKKILIITON KUULUMISIA

Hyvät shakinpelaajat, tarkoitus on aloittaa tämän lehden palstalla shakkiliiton kuulumisia ja hieman pakista tulevista tapahtumista. Toivottavasti Kuurojen Lehden toimitus sen sallii. Sopii kait aloittaa »rullata».

* * *

Shakkiliiton johtokunta kokoontui »iltakouluun» marraskuun 3 p:nä ja esillä olevat asiat »puitiin» loppuun. Ensimmäiseksi on mainittava, että mm. tärkeä asia, joka saatiin päätökseen on anomus Sisäasiainministeriön luvalla järjestää julkinen rahankeräys Lontoon matkakassan kartuttamiseksi. Anomuksemme on jo parastaikaa »sisällä» ja pidämme peukkuja pystyssä odotellessamme suotuisaa mainintaa.

* * *

Tiedossamme on ollut, että Tampereen- ja Turun Shakkikerhot ovat touhuneet järjestäessään kan-

sallisia shakkikilpailuja syksyn aikana. Kaiken kiireensä keskellä ovat unohtaneet erään asian, lähettää shakkiliiton rahastonhoitajalle säännöissä säädetyn lupamaksun ja 10 % veron pääsylipuista. Shakkiliittomme rahastonhoitaja odottaa niitä ja älkää antako hänen odottaa hammaskipuun asti. »Rahaministerimme» osoite on nyt ja aina: A. Helenius, Helsinki, Mannerheimintie 148 ovi 3.

KILPAILUKUTSU

Shakkikerhojen pikashakinharrastajia pyydämme osallistumaan Suomen Kuurojen Shakkiliiton järjestämiin

pikashakkikilpailuihin,

jotka järjestämme Helsingissä, HKY:n huoneistossa, Liisankatu 27 joulukuun 31 p:nä 1957 ja alkavat klo 10. Mikäli halukkaita ilmaantuu osallistumaan niihin, ilmoittautua voi pari päivää ennen kilpailujen alkua. Ilmoittautumiset on osoitettava SKSL:n rahastonhoitajalle osoitteella: A. Helenius, Helsinki, Mannerheimintie 148 ovi 3. Osanottomaksu kilpailuihin on M-luokassa 400:—, I lk. 300:—.

— — — — —

Joulukuun 31 p:nä shakkiliittomme järjestää shakinpelaajille sekä shakin ystäville repäisevät Uudenvuodenvalvojaiset. Ohjelmasta yritetään saada hauska. Johtokunta

OULUN Kuurojen Shakkikerho viettää pikkujoulua Kuurojen talossa jouluk. 14 pnä klo 19. Joulupukki saapuu. Joulupuuro on. Tervetuloa kaukaa ja läheltä.

Urheilua

KUUROJEN Sisu järjestää pikkujoulujuhlan jouluk. 15 pnä klo 16 Kuurojen talossa. Tervetuloa.

KUUROJEN Sisu järjestää Uuden Vuoden ja naamiaisjuhlan jouluk. 31 pnä klo 18. Kaakon kulmassa. Ohjelma on hyvä ja hauska. Ottakaa naamiaispuku. Täällä on naamiaiskilpailu. Leikkiä ja tanssia. Kaakon Kulma on Kauppak. 41. Tervetuloa Lappeenrantaan.

OULUN Ryhti r.y. järjestää Uuden Vuoden valvojaiset Oulun Kuurojen talolla 31 pnä joulukuuta klo 20.

Vuosikokous pidetään tammikuun 1 pnä klo 13. Tervetuloa mukaan.

KUOPION Kuurojen Kunnon vuosikokous on sunnuntaina, tammikuun 19 pnä klo 18. Kuurojenkoululla.

KYMINLAAKSON K.U.S. »Tähden» vuosikokous on Kotkassa Kotkank. 7, III kerros (Työväentalo) lauantaina tammik. 25 p:nä klo 18.

Merkkipäiviä

60 VUOTTA täytti lokakuun 7 pnä rouva IDA KAUKINEN, Lankilassa. Hän menetti kuulonsa 3-vuotiaana kurkkumätää sairastettuaan. Kävi ensiksi Kuopion Kuurojenkoulussa, mutta siirrettiin sieltä Mikkelin kouluun, rva Savolaisen oppilaaksi. Koulun päätyttyä hän asettui kotiseudulleen ja solmi myöhemmin avioliiton maanviljelijä Antti Kaukisen kanssa, Kaukilassa. Siirtolaisena hän joutui perheineen siirtymään Nastolaan. Uutteruudella raivattiin ja rakennettiin uutta kotia Lankilan Kuoppamäkeen. Heillä oli kolme poikaa, jotka kaikki kuolivat. Elossa on yksi tytär, suuren talon emäntä Porvoon lähellä. Kun Antin silmät heikkenivät oli Ida emäntä miehensä apuna kaikkialla. Hän auttoi kylvämällä jyviä pellolle, kynti ja kuokki ja ajoi hevoskuormia. Edelleen on Ida emäntä reipas ja vieraanvarainen. Merkkipäivänään hän joutui ystävien ja naapurien onnittelujen kohteeksi saaden kukkia, lahjoja, rahalahjoja y.m.

Jumala siunatkoon häntä ja hänen kotiaan.

Eräs.

50 VUOTTA täyttää joulukuun 4 pnä karjanhoitaja SAARA LÄÄKSONEN, Pohjaslahti, Yläkolkki.

50 VUOTTA täyttää joulukuun 18 p:nä herra PAAVO LUUKKONEN Kuopiossa.

75 VUOTTA täyttää tammikuun 15 p:nä rouva MARIA MÄKINEN Forssassa. Hän on hyvissä voimissa ja tyytyväisenä eläkeläisenä asuu Finlayson-Forssan vanhainkodissa.

Kokouksia

ROVANIEMELLÄ pidetään pikkujoulu- ja esitelmäpäivät Seurakuntatalolla jouluk. 7—8 pnä, alkaen lauantaina klo 18. Paljon hyvää ohjelmaa. Toim. Pitkänen tulee ja elokuvaesityksiä on. Lapin kuurot, tervetuloa virkistymään omaan kokoukseenne.

JOENSUUN seudun Kuurojen Yhdistyksen pikkujoulujuhla pidetään jouluk. 7 pnä Niinivaaran kansakoululla alkaen klo 17.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

OMPELUSEURAN pikkujoulujuhla pidetään Helsingissä Liisankatu 27 A 8 lauantaina joulukuun 7 p:nä klo 19. Hauska ohjelma. Pääsylippu 100:—, mihin sisältyy myös puuro.

Sunnuntaina jouluk. 8 p:nä pidetään myyjäiset samassa paikassa klo 12. Käsitöitä, leivonnaisia ym. Kahvitarjoilua. Tervetuloa ostamaan lahjakonttiin.

RIIHIMÄEN Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät ja pikkujoulu pidetään jouluk. 6 pnä Riihimäen Kansalaisopistolla, alkaen esitelmäpäivillä klo 13 ja jatkuen illalla pikkujoulujuhlana klo 19. Puhujiksi odotetaan hra Emil Mattilaa ja Jarmo Narmalaa. Tervetuloa.

KAINUUN Kuurojen Yhdistys järjestää pikkujoulujuhlan jouluk. 14 pnä klo 18 Jaakko Saarisen luona Asuntola 62. Joulupukki saapuu Korvatunturilta. On myös joulupuuroa. Tervetuloa Kainuusta kotoisin olevat kuurot.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen ja Kuopion Kunnon pikkujoulu on lauantaina jouluk. 14 pnä klo 18. Kuurojenkoululla. Pikkuohjelman lomassa on riisipuuro ja kahvitarjoilu. Joulupukki lahjoineen saapuu. Tervetuloa.

VAASAN Kuurojen Yhdistys järjestää joulujuhlan jouluk. 28 pnä klo 18. Kuurojen Valistustalossa Palosaarella Käsityöläisk. 6.

Tervetuloa kaikki kuurot joulujuhlaan. Joulupukki on luvannut myös tulla.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistys järjestää iloiset Uuden Vuoden vastaanottajaiset joulukuun 31 pnä klo 19, omassa huoneustossaan, Satamak. 1 B. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

PIETARSAAREN Kuurojen Yhdistys järjestää joulujuhlan Kirkkorannan seurakuntatalossa sunnuntaina tammikuun 5 p:nä klo 16. Hyvä ohjelma. Tervetuloa!

KAINUUN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään Kajaanissa Asuntola 62 J. Saarisen vienttikamarissa tammikuun 5—6 p:nä 1958 alkaen klo 12. Kahvitarjoilu kaikille. Tervetuloa, näkemiin!

Pikkujoulu pidetään samassa paikassa joulukuun 14 p:nä.

SAVONLINNAN Kuurot r.y. pitää vuosikokouksensa tammikuun 11—12 p:nä, alkaen lauantaina klo 18 Puistokadun kansakoululla. Pyydetään ottamaan jäsenkirjat välttämättä mukaan. Tervetuloa!

FORSSAN Kuurojenkerhon vuosikokous pidetään tammikuun 19 p:nä klo 10 Forssan seurakuntatalossa.

Kotimaasta

KUOLLUT. Syyskuun 16 p:nä kuoli Turussa Turun kuurojenkoulun johtaja past. E..A. Nordmanvainajan puoliso SOFIA NORDMAN o.s. Boström vähän yli 85 vuoden vanhana. Hän oli ollut kuurojen opettajana yli 40 vuotta.

KESKI-SUOMEN Kuurojen Ystävät ry. järjestivät Jyväskylän, ja sen ympäristön kuuroille puheenkorjaus-kurssit lokakuun 1 päivänä J:kylän Kuurojenkoululla ja nämä kestivät kaikkiaan 3 viikkoa, päättyen lokakuun 23 päivänä. Kursseja pidettiin 3 kertaa viikossa, aina iltaisin.

Osanottajia oli aika runsas määrä, suunnilleen 25 henkeä yhteensä. Oli hyvin hauskaa kun joukossa oli vanhemmanpuoleisiakin henkilöitä. Opettajina toimivat 3 eri opettajaa, opettaja Elli Andersin, opett. Maria Remes ja opett. Tyyne Nikkilä.

Kuurojen koulunkäynti oli jo monta vuotta sitten päättynyt ja ehkäpä he ovat unohtaneet puheääntämisensä. Siksi opettajat arvelivat heidän tarvitsevan vielä apua ja opetusta, jotta kaupassa y.m. asioilla käydessänsä ihmiset ymmärtäisivät heidän puhettaan. Ohjelma aloitettiin ääntämisharjoituksilla. Jokainen sai vuoron perään äännellä aakkosia. Tähän tapaan jatkui opetus. Lopussa tuli hiukan vaikeampaa ja sitten yhä vaikeampaa.

Välistä opettajat ihmettelivät, että kuuroilla oli puhekyky kunnossa, ja että he muistivat monenlaisia koulussa opittuja ääntämis- y.m. opetuksia. He olivat hyvin iloisia myöskin siitä, että kuuroja oli niin helppo opettaa, ja että kuurot ymmärsivät hyvin heidän puhettaan.

Kun 3:n viikon opetukset olivat päättyneet, pidettiin lopettajaiset lokakuun 23 päivänä. Sen yhteydessä järjestettiin kilpailut kurssilaisten kesken, johon kuului m.m. runon lausunta ja kertominen syksyisestä päivästä, y.m. pieniä kilpailuja lisäksi. Muutamat opettajat olivat läsnä lopettajaisjuhlilla kuuntelemassa ja arvostelemassa kilpailujen tuloksia. Opettajat tarjosivat kilpailujen jälkeen hyvää kahvia makoisine pullineen ja pikkuleipineen. Tulosten arvostelu vei kotvasen aikaa. Sitten opettajat tulivat opettajainhuoneesta ja jakoivat kilpailupaperit takaisin. He eivät millään olisi uskaltaneet ilmoittaa tulosta, ja kaikki odottivat jännittyneinä. Vihdoin he rohkaistuivat ja ilmoittivat paremmuusjärjestyksen.

Kilpailun ensimmäiselle palkintosijalle pääsi herra Paavo Hantunen, Säynätsalosta, ja voittaja sai palkinnokseen arvokkaan Helen Kellerin kirjoittaman »Elämäni tarina» -nimisen teoksen. Ja toiselle palkintopallille päässeelle rouva Eeva Ratavaaralle lahjoitettiin maukas Colombia-kahvisekoituspakkaus. Kolmanneksi palkinnon saajaksi tuli rouva Terttu Ojala makeine suklaakonvehti-rasioineen.

Tämän jälkeen, kun palkinnot oli jaettu, piti rouva Ratavaara pienen kiitospuheen opetuksesta, kuurojen puheen kunnostamisesta ja kohottamisesta parempaan ääntämiseen. Sitten herra Hantunen jakoi opettajille kauniita ruusuja kurssilaisten puo-

lesta. Viimeksi opettaja Andersin kiitti kukista kaikkien opettajien puolesta ja lausui kiitokset kaikille osanottajille sekä opettajille.

Ja näytti siltä, kuin jokaisella olisi ollut oikein hauskaa kurssien aikana siellä käydessään. Varmasti jokainen kurssilainen kotiinsa päästyään syventyi ajattelemaan kuinka hauskaa siellä oli niinkuin tämäkin. »Mukana ollut»

SYDÄMELLINEN kiitokseni Helsingin Kuurojen Yhdistykselle, ja Naiskerholle, jotka muistivat minua täyttäessäni 80 vuotta.

Maiju Lintula.

LAUSUN lämpimät kiitokseni Helsingin Kuurojen Yhdistykselle, Kuurojen Raittiusseuralle, Naiskerholle sekä niille lukuisille yksityisille henkilöille, jotka muistivat minua 60-vuotispäivänäni, adressein, sähkein, kukin sekä muistolahjoin.

Ida Ollikka.

SYDÄMELLISET kiitokset kaikille, jotka niin suurenmoisesti muistivat minua 50-vuotispäivänäni.

Seinäjoki 10. 11. 57. Antti Härmä.

SUOMEN Kuurojen Liitolle sydämelliset kiitokset hyvästä äitien lomasta. Meitä oli 9 äitiä, jotka tulimme väsyneinä Sköön. Hyvin huolehdittiin meistä. Paluumatkalla olimme virkistyneitä ja iloisia. Toivotaan saatavan seuraavanakin kesänä äitien lomapäivät. Jumala siunatkoon Kuurojen Liittoa.

F. Puolakka.

INVALIIDIEN TYÖHÖNSIJOITUS-TOIMISTOT

Koska kuuroille — samoinkuin muillekin invaliideille — tuottaa työnhakeminen vaikeuksia tavallisten työnvälitystoimistojen kautta, kehoitetaan heitä kääntymään työnhakuasioissaan seuraavien oman piirinsä työhönsijoitustoimistojen puoleen:

		Puh.
Helsinki	Mannerheimintie 44. A. 12.	440 883
H:ki (sotainv.)	Rikhardink. 4.	33 983
H:ki (näkövam.)	Hallitusk. 14. B. 39.	21 035
Joensuu	Siltakatu 12. A. 7.	3785
Jyväskylä	Tapionkatu 11—13.	5027
Kuopio	Torikatu 18.	3132
Lahti	Mariankatu 10.	4357
Lappeenranta	Kristiinankatu 14.	1965
Oulu	Kirkkokatu 17. A. 12.	5333
Pori	Kiertokatu 13.	5223
Rovaniemi	Vartiokatu 24.	2979
Tampere	Koulukatu 8.	9454
Turku	Yliopistokatu 24. B. 32.	21 400

Näkövammaisten työhönsijoittamisen hoitaa Helsingin toimisto koko maan alueella. Huomattakoon kuitenkin, että näkökyvyn menetys tulee olla kyseisen toimiston puoleen käännyttäessä niin suuri, että asianomainen ei voi tuntea suuntausta hänelle tuntemattomassa paikassa. Lievemmin näkövammaiset voivat kääntyä lähimmän työnvälitystoimiston puoleen.

Helsinkiä lukuunottamatta samat toimistot hoitavat sekä sota- että siviili-invaliidien työhönsijoittamista.

Työhönsijoittamistoimistot eivät voi auttaa asuntokysymysten hoitamisessa, ja kun työpaikkoihin — taloustoimia lukuunottamatta — liittyy vain aniharvoin asuntoetuisuus, jäävät asuntoasiat kunkin työnhakijan hoidettavaksi omatoimisesti.

Työnhakijan oman edun mukaista on, että toimenhakulomake täytetään mahdollisimman yksityiskohtaisesti.

†

Rakkaamme

Kirvesmies

Leonard Mäkelä

* 6. 4. 1877 Iitissä
† 4. 11. 1957 Iitissä

Syvästi kaivaten

Omaiset.

Sinun armosi on parempi kuin elämä.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

62. vuosikerta 1957

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: URHO KIERIMO, Lempäälä, Toutonen

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 1 päivää. Muotokuvista seurattava 500:— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1958 kotimaassa ja Pohjoismaissa 500:—, ulkomaille 600:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Malminrinne 2 A 14, Helsinki. Puh. 36 678.

KUUROJEN JOULU

vanha tuttu joululehtemme
on taas ilmestynyt rikassisältöisenä

Lehtemme kokovuositilaajat saavat sen ilman muuta postitse. — Mutta . . .

Me tarvitsemme tarmokkaita

myyjiä kaikkialle!

Joululehden myyntituloilla rahoitetaan liittomme toimintaa kaikkien kuurojen hyväksi, joten odotamme jokaisen kuuron omankin etunsa vuoksi myyvän sitä runsaasti paikkakunnallaan tutuille ja tuntemattomille.

Hinta 100 mk — Korotetut myyntipalkkiot!

Tehkää tilaus yhdistyksenne asiamiehen kautta ensi tilassa, ettei painos loppuisi kesken!

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili 6825

Tilatkaa vuodeksi 1958 —

Prenumeréra för år 1958 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 63 — 62 årgång

Ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Neuvottelukunta:
Jaakko Väisälä, Kaisu Korhonen, Urho Paljakka, Jarmo Narmala, Urho Lehtimäki.

Tilaushinnat:
500:— koko vuodelta. Ulkomaille 600:—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun »Kuurojen Joulun» ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 200 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteänne levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudesta.

URHO KIERIMO
päätoimittaja - huvudredaktör

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Rådkommitte:
Jaakko Väisälä, Kaisu Korhonen, Urho Paljakka, Jarmo Narmala, Urho Lehtimäki.

Prenumerationspris:
400:— för hela året. Till utlandet 600:—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållskolorna kunna genom lärarna på prenumerera för 200 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10. postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandets krets.

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri - red.sekreterare

Kauppakirjapaino Oy. Helsinki 1957